

Kenniscentrum
**Bodemdaling
en Funderingen**

Actieplan 2025

**Bodemdalingbestendige
nieuwbouw**

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3	6	Kostenkengetallen	12
2	Innovatieve pilots	4	6.1	Inleiding	12
2.1	Inleiding	4	6.2	Lopende en beoogde activiteiten	12
2.2	Lopende en beoogde activiteiten	4	6.3	Planning en begroting	12
2.3	Planning en begroting	6	7	Organisatie en bekostiging	13
3	Financiële kaders	7	7.1	Organisatie	13
3.1	Inleiding	7	7.2	Bekostiging	13
3.2	Lopende en beoogde activiteiten	7	7.3	Overige aandachtspunten en planning	14
3.3	Planning en begroting	8			
4	Afwegingskader, leidraad en maatlat	9			
4.1	Inleiding	9			
4.2	Lopende en beoogde activiteiten	9			
4.3	Planning en begroting	10			
5	Masterclasses	11			
5.1	Inleiding	11			
5.2	Lopende en beoogde activiteiten	11			
5.3	Planning en begroting	11			

Colofon:

Redactie: Robert van Cleef, Rienske Zegwaard

Afbeeldingen: Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen, Platform Slappe Bodem,
Nationale Beeldbank en Vincent Basler

Vormgeving: lizzil creative

Dit is een interactieve PDF. De inhoudsopgave is klikbaar. U kunt terugkeren naar de inhoudsopgave door op dit symbool ☰ te klikken.

1 Inleiding

Versnelde bouw van voldoende woningen is topprioriteit in Nederland om het woningtekort aan te pakken. Een aanzienlijk deel van deze nieuwe woningen zal op slappe bodem worden gerealiseerd. Alleen al in de provincies Noord- en Zuid-Holland gaat het om circa 500.000 woningen. Hoe mooi deze nieuwbouw er bij oplevering ook uit mag zien, na verloop van tijd kunnen grote problemen ontstaan voor bewoners en beheerders als er geen rekening wordt gehouden met bodemdaling.

In lijn met de ambitie uit de beleidsbrief 'Water en bodem sturend' dient voor de nieuwbouwwijken al in de ontwerpfase een sturende rol te worden gegeven aan bodem en water. In 2022 hebben de provincie Zuid-Holland, Stichting RIONED, Platform Slappe Bodem en het Kenniscentrum het initiatief genomen om een lerend netwerk Bodemdalingbestendige Nieuwbouw (BBN) te starten met zijn wortels in de praktijk. Met dit lerend netwerk, waarin concrete nieuwbouwprojecten/gebiedsontwikkelingen partner

zijn, streven we ernaar langjarig kennis over bodemdalingbestendige nieuwbouw te ontwikkelen, te delen en toe te passen om zo kosten en overlast in de toekomst te voorkomen. Doorwerking van kennis en er zorg voor dragen dat de kennis daadwerkelijk in de praktijk benut wordt, is de uiteindelijke opgave.

Voor u ligt het Actieplan Bodemdalingbestendige Nieuwbouw 2025. Dit is het resultaat van de langjarige samenwerking van het lerend netwerk Bodemdalingbestendige Nieuwbouw (BBN). Op 28 januari 2025 is samen met de partners richting gekozen binnen de al eerder vastgestelde **kennisagenda**. In het werkplan 2025 staan de activiteiten die het KBF samen met zijn partners gaat oppakken. Dit Actieplan is opgebouwd langs de vijf speerpunten van de Kennisagenda, te weten:

- Innovatieve pilots;
- Financiële kaders;
- Afwegingskader, leidraad en maatlat;
- Masterclasses;
- Kostenkengetallen.

Dit Actieplan BBN 2025 is opgebouwd uit deze elementen uit de kennisagenda (hoofdstukken 2 tot en met 6) en wordt afgesloten met een hoofdstuk over organisatie en bekostiging (hoofdstuk 7).

2 Innovatieve pilots

2.1 INLEIDING

De partnergebieden hebben een open en constructieve houding als het gaat over innovaties die kunnen bijdragen aan de bodemdalingbestendigheid van nieuwbouw en gebiedsontwikkeling. Men biedt graag plaats aan innovaties die in de vorm van pilots in het project kunnen worden gepast. Vertrekpunt hierbij zijn de verschillende bouwwijzen, waarbij vooral de bouwwijzen 3 tot en met 7 meer innovatief zijn:

1. Traditioneel voorbelasten o.b.v. zandpakket (inclusief bouwen op 'woonterpen').
2. Partieel voorbelasten o.b.v. zandpakket (= alleen infrastructuur i.c.m. onderstaande alternatieven).
3. Ophogen met alternatieve lichte/innovatieve ophogmaterialen.
4. Bouwen op palen (waar oppervlakte- en/of grondwater periodiek of permanent onderdoor kan/zal stromen).
5. Drijvend bouwen (waar oppervlaktewater permanent onderdoor zal stromen).
6. Amfibisch bouwen (waar oppervlakte-

en/of grondwater alleen periodiek onderdoor kan/zal stromen).

7. Overig: (Partieel) niet voldoen aan de restzettingseis.

2.2 LOPENDE EN BEOOGDE ACTIVITEITEN

Lopend

In feite zijn alle nieuwbouwggebieden al bezig met innovatie. Ieder op zijn eigen manier. De één heeft de ondergrond op een innovatieve manier in detail in beeld gebracht, de ander wil een proeflocatie starten en weer een ander voert daadwerkelijk nieuwe bouwwijzen door in zijn plannen. Vooral in relatie tot 'gevolgbeperking overstromingen' zijn daarvoor verschillende klimaatadaptieve maatregelen geïnventariseerd, die (ook) invulling geven aan bodemdalingbestendig bouwen, zoals de 'paalwoning' (Bouwwijze 4), de 'drijvende woning' (Bouwwijze 5) en de 'amfibische woning' (Bouwwijze 6), zie [deze link](#). In steden als Amsterdam, Dordrecht, Rotterdam en Woerden zijn afgelopen decennia dan ook enkele woningwijkjes drijvend of op palen gebouwd en langs de grote rivieren zijn enkele amfibische (recreatie)woningen gerealiseerd. Een volledig overzicht van de innovaties van dit moment ontbreekt nog maar kan snel worden opgezet.

Beoogd

Er is heel veel animo in het lerend netwerk BBN om stappen te zetten in dit kennisspoor. Wij komen tot de volgende selectie:

— **Project 1:**

Showcases en start innovatieve pilots

Om innovaties goed van de grond te krijgen zijn meer voorbeelden en ervaringen uit de praktijk van groot belang. In dit project wordt dit voor verschillende bouwwijzen aan de hand van showcase gedaan. Met deze kennis en (inhoudelijke en visuele) info in de hand wordt vervolgens bekeken waar de partnergebieden staan als het gaat om het opstellen van een Plan van Aanpak voor een (of meer) innovaties in hun gebied.

— **Project 2: Docu en Brede awareness**

Het lerend netwerk BBN wil graag professionals en bestuurders beter bewust maken van de opgave t.a.v. bouwen op slappe bodem en de beschikbare methoden om toekomstbestendig(er) te bouwen. Dit doen we door een documentaire te laten maken waarin betrokkenen bij actuele bouwprojecten op slappe bodem en voorbeelden uit binnen- en buitenland van innovatief bouwen samen worden

gebracht. Daarnaast wordt cartografische basisinformatie over bouwen op slappe bodem op een aantrekkelijke manier toegankelijk gemaakt voor professionals en bestuurders.

— **Project 3: Blue village**

In Cortelande is de gemeente Zuidplas voornemens een proefplek de 'Blue village' te gaan ontwikkelen. Het gaat om een plek midden in het ontwikkelgebied met ruimte voor circa 200 woningen. Partners gaan uitgedaagd worden om innovaties aan te dragen en uit te proberen in dit gebied. Het gebied kan daarmee als inspiratie en vliegwiel gaan dienen voor bodemdalingbestendige nieuwbouw niet alleen in Zuid-plas maar overal in Nederland en in alle delta's over de hele wereld.

— **Project 4: Overzicht toepassing bestaande innovaties**

Al veel nieuwbouwggebieden zijn druk met innovatie. Een volledig overzicht van de innovaties van dit moment ontbreekt nog maar kan veel waarde toevoegen. We starten een project met inzet van een of meerdere stagiair(es) om de bestaande innovaties in beeld te brengen en met elkaar te verbinden.

— **Project 5: Innovatieve ophogetechnieken en lichte bouwmaterialen.**

Er bestaat bij het KBF een [overzicht van de beschikbare ophogetechnieken](#). Voor ieder van die ophogetechnieken zijn belangrijke parameters zoals gewicht, kostprijs e.d. uitgewerkt en gekwantificeerd. Dit overzicht is inmiddels door de tijd ingehaald en een update is zeer gewenst en urgent gezien de grote belangstelling voor deze innovatie technieken. Tevens zal in dit project een uitbreiding van het overzicht plaatsvinden met een inventarisatie over wat er bekend is over bouwtechnieken om gebouwen en funderingen licht uit te voeren (overzicht lichte bouwtechnieken gebouwen).

Activiteiten Actieplan BBN 2025

- Project 1: Show cases en start innovatieve pilots
  - Opdracht uitvoeren conform gehonoreerd voorstel met subsidie klimaatadaptatie vanuit PZH.
  - Offerteverzoek maken en bureau benaderen.
- Project 2: Docu en Brede awareness
  - Offerte opstellen aan PZH .
  - Opdracht uitvoeren conform nog te

honoreren voorstel PZH.

- Offerteverzoek maken en bureau benaderen (bij honorering).
- Project 3: Blue village
  - Een position paper maken samen met Zuidplas om inhoud en ambitie vast te stellen.
  - Sessie met andere geïnteresseerden hoe proces en inhoud eruit moeten gaan zien.
  - Offerteverzoek opstellen en bureau inhuren om position paper op te stellen
- Project 4: Overzicht toepassing bestaande innovaties
  - Stageopdracht(en) schrijven.
  - Benaderen studenten Hogeschool om opdracht(en) uit te voeren.
- Project 5: Innovatieve ophogtechnieken en lichte bouwmaterialen
  - Gesprek met betrokkenen van bestaande factsheet over gewenste update.
  - Offerteverzoek opstellen en bureau benaderen.

2.3 PLANNING EN BEGROTING

Begroting

- Project 1: Show cases en start innovatieve pilots: Separaat begroot en toegezegd.
- Project 2: Docu en Brede awareness: Separaat begroot (nog niet toegezegd).
- Project 3: Blue village: € 25 K voor bureau voor position paper en eventueel bijdrage fysieke kosten.
- Project 4: Overzicht toepassing bestaande innovaties: € 5 K voor stage en onkosten.
- Project 5: Innovatieve ophogtechnieken en lichte bouwmaterialen: € 15 K voor uitvoering update bestaande factsheet en aanvulling met lichte bouwmaterialen.

Planning

Alle projecten zullen plaatsvinden in de periode februari tot en met december 2025. De projecten 1, 4 en 5 kunnen in april 2025 starten. Voor de overige projecten zal de planning in samenspraak met de direct belanghebbende afgestemd worden (niet volledig in de hand van het KBF).

3 Financiële kaders

3.1 INLEIDING

De wijze waarop we het huidige financiële systeem hebben ingericht werkt belemmerend voor bodemdalingbestendige nieuwbouw. De huidige wijze van het berekenen van kosten en baten (GREX) staat robuuste en bodemdalingbestendige nieuwbouw in de weg, omdat de lange termijn baten van deze wijze van bouwen (minder onderhoud en beheer) niet kunnen worden meegenomen of omdat men niet weet wat wel en wat niet mag. Dit vraagt mogelijk om aanpassing van institutionele kaders. Deze ‘systeem- of weeffout’ moet worden aangepast omdat investeringen die duur zijn bij aanvang, maar goedkoop in onderhoud, anders het onderspit delven. Een ander aandachtspunt is de financiering van alternatieve bouwwijzen mogelijk maken. De financiële sector is terughoudend als het gaat om het financieren. Zo had de gemeente Rotterdam moeite om een bank te vinden die bereid was haar projecten rondom drijvend wonen te financieren. Voor de financiering van woonboten worden renteopslagen gehanteerd

en is er maar één bank die financiering verleent (Rabobank). Ook kan op dit moment wanneer er sprake is van “meerdere woningen op 1 drijvend object” een woning niet afzonderlijk worden verkocht (Woonarkarrest).

3.2 LOPENDE EN BEOOGDE ACTIVITEITEN

Lopend

Er loopt een groot onderzoek van het ministerie van IenW naar financiële arrangementen en Water en Bodem Sturend (WBS). Het onderzoek richt zich op de vraag hoe overheden het water- en bodembelang en bijbehorende kosten kunnen borgen in financiële kaders en arrangementen voor gebiedsontwikkeling. Het project wordt uitgevoerd door een consortium van Antea en Fakton Consultancy. Het lerend netwerk BBN is via het Kenniscentrum, VNG en het Bestuurlijk Platform Groene Hart aangesloten op dit project om er zorg voor te dragen dat de zaken relevant voor bodemdaling aan de orde komen. Er kan ook aangesloten worden bij andere initiatieven zoals project TU Delft/onderzoek van de WUR en

het LOSS programma over MKBA's, juridische instrumenten en governance. In dit onderzoek wordt nauwkeurig naar de mogelijkheden en onmogelijkheden van de GREX gekeken.

Beogd

Tijdens de bijeenkomst op 28 januari is met veel interesse kennisgenomen van de stand van zaken van het IenW project. De theoretische fase is afgerond en hierover is het netwerk geïnformeerd. Besloten is geen additionele activiteit vanuit het lerend netwerk te starten totdat de resultaten van het onderzoek zijn afgerond. Het kernteam Bodemdalingbestendige nieuwbouw werkt mee aan casusgebieden en zullen de rapportages meelezen. Er wordt gewacht op het eindresultaat van het IenW onderzoek (te verwachten zomer 2025) en dan wordt bezien of verdere verbijzondering voor bodemdaling gewenst is. Mocht verdieping gewenst zijn dan gaan we in gesprek met de VNG en het Bestuurlijk Platform Groene Hart die hebben aangegeven hiervoor mogelijk budget te hebben.

Activiteiten Actieplan BBN 2025

- Monitoren lopend project.
- Beoordelen of verdieping nodig is in overleg met het lerend netwerk.
- Indien go verdieping uitvoeren.

3.2 PLANNING EN BEGROTING

Er wordt gewacht met een eventueel vervolg of verdiepingsslag tot de resultaten van het onderzoek beschikbaar zijn. Deze worden medio 2025 verwacht. Er worden nu geen middelen voor dit kennisspoor gealloceerd vanuit het lerend netwerk BBN.

4 Afwegingskader, leidraad en maatlat

4.1 INLEIDING

Naar voorbeeld van de **digitale Klimaatonderlegger Zuid-Holland** is in 2023 het landelijke **Ruimtelijk afwegingskader klimaatadaptieve gebouwde omgeving** uitgewerkt, vanuit het principe dat water en bodem sturend moeten zijn bij nieuwe ontwikkelingen. Het geeft meer duidelijkheid over waar er gebouwd kan worden door per locatie de risico's te tonen op het gebied van waterveiligheid, wateroverlast, bodemdaling en drinkwater. Zo kan het ruimtelijk afwegingskader gemeenten, waterschappen en provincies helpen bij locatiekeuzes voor nieuwe ontwikkelingen. In een webinar van lenW is meer duiding gegeven aan wat het Ruimtelijk afwegingskader inhoudt, hoe het doorwerkt in het ruimtelijk beleid en hoe dat er in de praktijk uit kan zien.

Zoals toegelicht in dit Actieplan BBN 2025 moeten we niet alleen nadenken over de vraag waar te bouwen maar bovenal over de vraag hoe te bouwen. Bouwen in een bodemdalinggebied kan maatschappelijk toch een

goede keuze zijn omdat de gevolgen daarvan oplosbaar zijn en maatschappelijk te verantwoorden. Vanuit de **Leidraad Klimaatadaptief Bouwen (versie 2.0)** en daarmee samenhangende website www.bouwadaptief.nl is in 2023 de landelijke **Maatlat Groene Klimaatadaptieve Gebouwde Omgeving** uitgewerkt, zoals in 2024 ook toegevoegd aan de website www.toekomstbestendigbouwen.nl. Deze maakt duidelijk hoe klimaatadaptief bouwen en inrichten er uitziet. De maatlat en vooral de provinciale uitwerkingen vanuit Gelderland, Utrecht en Zuid-Holland op [deze webpagina](#) bieden houvast voor overheden, woningcorporaties en partijen uit de bouw zoals projectontwikkelaars.

4.2 LOPENDE EN BEOOGDE ACTIVITEITEN

Lopend

De gemeenten gaven bij het opstellen van de kennisagenda aan dat afwegingskader, leidraad en maatlat goed houvast bieden voor gesprekken met partners zoals projectontwikkelaars, maar dat nadere concretisering gewenst is.

Beoogd

Men acht het wenselijk 'the next step' te zetten in de nadere concretisering van het afwegingskader, de leidraad en de maatlat. Hierbij denkt men aan een eenduidige normering, zoals nadere uitwerking van de voorgestelde restzettingseis van maximaal 10 cm in 30 jaar. Hierbij moet een goede balans worden gevonden tussen maatwerk en richtinggevend. Voorkomen moet worden dat men in de praktijk niet uit de voeten kan met een meer concrete/bindende restzettingseis. Denkbaar is meer richtinggevend te zijn en ook naar de beoogde aanpak te kijken. Ook wil men meer duidelijkheid over de juridische status en toetsing van het afwegingskader, de leidraad en de maatlat. Tot slot moet ook worden meegenomen hoe wordt omgegaan met de autonome bodemdaling. Het lerend netwerk BBN heeft dan ook aangegeven het afwegingskader, de leidraad en de maatlat verder te willen concretiseren. Dat zit hem ook in de brede afweging tussen gevolgen vanuit WBS voor de locatie versus andere maatschappelijke, sociale, economische, financiële en ruimtelijke afwegingen.

Activiteiten Actieplan BBN 2025

- Sessie voorbereiden en organiseren samen met dit netwerk om te komen tot een meer concreet projectvoorstel over concretisering en toetsing van het afwegingskader dat kan worden uitgevoerd in 2026.
- Stel offertezoek op en benader bureau om hier een voorstel voor te maken en dit op hoofdlijnen al vorm te geven.

4.3 PLANNING EN BEGROTING

- Indicatie begroting: € 10 K.
- Indicatie planning: april - oktober 2025.

5 Masterclasses

5.1 INLEIDING

Een masterclass is een les of cursus die door een deskundige wordt gegeven aan leerlingen in een bepaald vakgebied in dit geval bodemdaling. De Partners uit het lerend netwerk BBN zien dit als een goed en effectief instrument om zaken aan het rollen te krijgen als het gaat om het verder brengen van de awareness en mogelijkheden van bodemdalingbestendige nieuwbouw. Dit ook – of wellicht zelfs juist – in de eigen organisatie. Het kan heel goed werken bij de participerende gemeenten. Denk hierbij om deze aan te bieden in een soort trits vorm om zo aan dacht vast te houden (bv drie keer kort). Ook hier is het van belang een goede communicatiestrategie te ontwikkelen om de effectiviteit te maximaliseren.

5.2 LOPENDE EN BEOOGDE ACTIVITEITEN

Lopend

Er zijn al masterclasses uitgevoerd, bv bij Alphen aan den Rijn, waarbij bodemdaling en LCC centraal stonden. De ervaringen hiermee zijn heel positief.

Beoogd

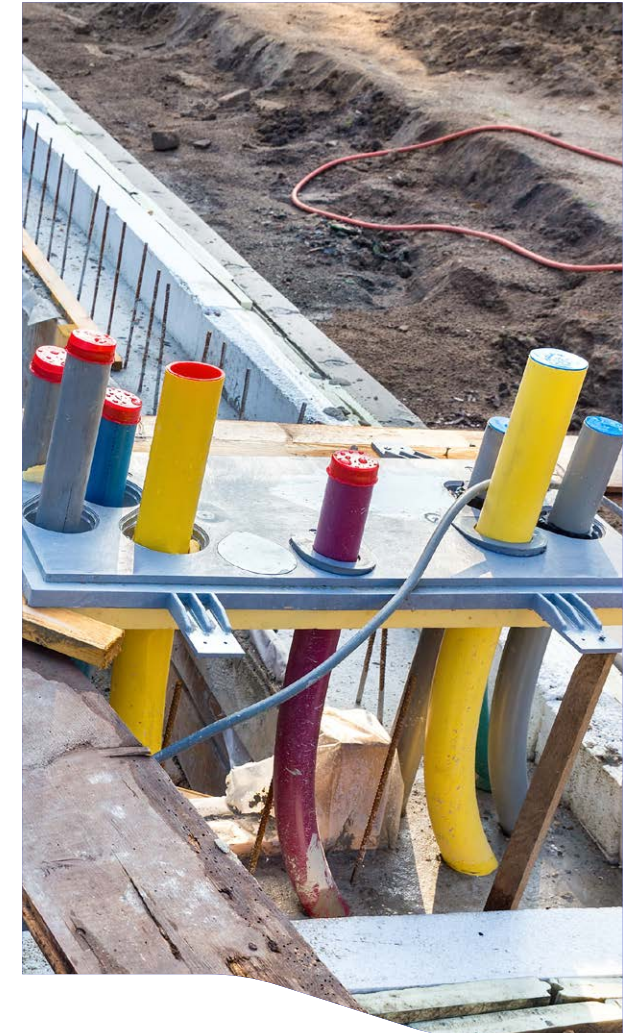
- Identificeer twee gebieden/gemeenten die met de masterclasses aan de slag willen.
- Pas de mastclasses aan op de wensen van de betreffende gemeenten en voer ze uit.
- OZHZ wil een road show organiseren over de omgang met WBS bij 10 inliggende gemeenten. Denkbaar is een masterclass voor 1 of meer van deze gemeente te organiseren.

Activiteiten Actieplan BBN 2025

- Stel offertezoek op en benader een bureau die dit proces vorm geeft en de masterclasses ook kan uitvoeren.

5.3 PLANNING EN BEGROTING

- Indicatie begroting: € 15 k.
- Indicatie planning: mei – november 2025.

6 Kostenkengetallen

6.1 INLEIDING

Kostenkengetallen zijn getallen die de gemiddelde kosten voor de uitvoering van een activiteit weergeven. Er is bij de gemeenten behoefte aan kengetallen bij het nadenken en beoordelen van innovaties en nieuwe bouwwijzen op slappe bodem. Op voorhand gaat het vooral om (nieuwe) kengetallen gerelateerd aan alternatieve bouwwijzen (3 tot en met 6):

1. Traditioneel voorbelasten o.b.v. zandpakket (inclusief bouwen op 'woonterpen').
2. Partieel voorbelasten o.b.v. zandpakket (= alleen infrastructuur i.c.m. onderstaande alternatieven).
3. Ophogen met alternatieve lichte/innovatieve ophoogmaterialen.
4. Bouwen op palen (waar oppervlakte- en/of grondwater periodiek of permanent onderdoor kan/zal stromen).
5. Drijvend bouwen (waar oppervlaktewater permanent onderdoor zal stromen).
6. Amfibisch bouwen (waar oppervlakte- en/of grondwater alleen periodiek onderdoor

kan/zal stromen).

7. Overig: (Partieel) niet voldoen aan de restzettingseis.

6.2 LOPENDE EN BEOOGDE ACTIVITEITEN

Lopend

Op dit moment loopt er een groot project 'Landelijk Afwegingskader Bodemdalingbestendige Nieuwbouw' waarin voor verschillende bouwwijzen kostenkengetallen worden berekend. Het project wordt in opdracht van het ministerie van IenW uitgevoerd door Deltares en Sweco. De deelnemers van het lerend netwerk BBN zijn al meerdere keren van de uitkomsten van het project op de hoogte gesteld.

Beoogd

Er is behoefte aan een overzicht met welke kengetallen exact gewenst zijn. Hierbij zal ook naar archetype gebieden gedifferentieerd worden (bijvoorbeeld 'straatje erbij' versus 'groot uitleggebied'). Kengetallen kun je nooit genoeg van krijgen. Het is wel van belang

aandacht te hebben voor validatie.

Activiteiten Actieplan BBN 2205

- Organiseren van een sessie over dit onderwerp met geïnteresseerden en komen tot een overzicht van aanpak om een volgende stap te zetten met kostenkengetallen.
- Stel offerteverzoek op en benader een bureau dat dit project gaat uitvoeren.

6.3 PLANNING EN BEGROTING

- Indicatie begroting: € 10 k.
- Indicatie planning: april – november 2025.

7 Organisatie en bekostiging

7.1 ORGANISATIE

Vooralsnog wordt ervoor gekozen om in 2025 te werken met een kernteam BBN. Dit kernteam zal bestaan uit Werncke Huslage (Provincie Zuid-Holland), Jeroen Mekenkamp (Platform Slappe Bodem), Ariane Fijan (Stichting RIONED) Rienske Zegwaard (KBF) en Robert van Cleef (KBF).

Het kernteam komt 1 keer per maand bij elkaar om het Actieplan BBN 2025 te managen. Onder het kernteam hangen één of meerdere projectgroepen die gekoppeld zijn aan een van de leden van het kernteam. Hoe dit organogram er precies gaat uitzien zal zich in de loop van het jaar ontvouwen. Wel is nu al een beeld van welke mensen bereid zijn hier energie in te steken (opgehaald tijdens sessie van 28 januari). Dit beeld is als volgt:

- Innovatieve pilots
  - Potentiële trekker: Ruud Steenbakkers (Zuidplas), Werncke Huslage (PZH) Rick Gravesteijn (Rotim).
  - Potentiële leden klankbordgroep: 9 personen incl. 4 partnergebieden.

- Financiële kader
  - Potentiële trekker: Reinier Romijn (Molenlanden).
  - Potentiële leden klankbordgroep: 9 personen incl. 3 partnergebieden.
- Afwegingskader, leidraad en maatlat
  - Potentiële trekker: Werncke Huslage (PZH) en Arend van Woerden (Sweco).
  - Potentiële leden klankbordgroep: 8 personen incl. 3 partnergebieden.
- Masterclasses
  - Potentiële trekker: Ruud Steenbakkers en Arend van Woerden.
  - Potentiële leden klankbordgroep: 8 personen incl. 4 partnergebieden.
- Kostenkengetallen
  - Potentiële trekker: geen.
  - Potentiële leden klankbordgroep: 3 personen incl. 1 partnergebied.

7.2 BEKOSTIGING

Bekostiging van het Actieplan is in essentie afhankelijk van bijdragen van de partners. Voor 2025 is een significant bedrag toegezegd waar-

mee we stappen kunnen maken in het proces. Zo is er vanuit het Kenniscentrum € 75 K toegezegd en vanuit de PZH € 49 K middels een subsidie. Ook vanuit de verschillende partnergebieden zijn bijdragen toegezegd. Bij het schrijven van dit Actieplan BBN 2025 wordt er uitgegaan van een budget van € 210 K¹:

- € 60 K voor het proces;
- € 150 K voor uitvoering kennisagenda.

Van deze € 150 K die beschikbaar is voor het uitvoeren van de kennisagenda is € 70 K vrij te besteden. In de gezamenlijke sessie van lerend netwerk BBN 28 januari 2025 is geïnventariseerd welke plannen en voorkeuren er zijn voor de besteding van dit deel van het budget. De meeste van de – in dit Actieplan BBBN 2025 genoemde – projecten moeten uit deze som van € 70 K worden bekostigd. Voor de projecten die separaat zijn bekostigd is dat aangegeven (zijn de projecten 1 en 2 in het spoor Innovatieve pilots). Het totaal van de beoogde projecten in het vrije domein telt op tot € 80 K aan benodigd budget. Ofwel op dit moment is

¹ Uitgaande van een gezamenlijke bijdrage van de partnergebieden van minimaal € 55 K. Ook wordt er gewerkt aan een bijdrage van € 30 K van de gemeente Woerden (herijken middelen Regio Deal)

er een tekort van € 10 K. Er wordt dan ook voor gekozen bij het prioriteren van de activiteiten te starten met die activiteiten waarvan de bekostiging rond is. Financiële risico's worden beperkt door het uitgangspunt dat voordat een project wordt aanbesteed eerst de toezeggingen voor de financiering moeten zijn ontvangen.

7.3 OVERIGE AANDACHTSPUNTEN EN PLANNING

P.M. Aandachtspunten (verder op te volgen in kerngroep).

